vers VO OR vers

LEZING 1
76 MINUTEN

NEHEMIA

Overzicht

De herbouw van Jeruzalems muren en het geestelijke herstel van Gods volk.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/nehemia/overzicht

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding en auteurschap van Nehemia	2 min	4
2	Ballingschap en terugkeer onder Kores	2 min	5
3	Jeruzalem heeft stadsmuren nodig	2 min	6
4	Vijandige buren en de Samaritanen	2 min	7
5	De gemeente als geestelijk bouwwerk	5 min	8
6	Paulus en Apollos werken samen voor God	4 min	10
7	Bouwen op het fundament van Christus	3 min	13
8	Echte discipelen als levende bouwstenen	3 min	15
9	Het herstel van het oude en nieuwe Jeruzalem	2 min	17
10	Nehemia als schenker van de koning	2 min	18
11	Het slechte nieuws uit Jeruzalem	2 min	19
12	Nehemia's voorbede als voorbeeld voor de kerk	5 min	20
13	God roept een leek tot leiderschap	2 min	23
14	Nehemia's verdriet voor de koning	3 min	24

15	Nehemia bidt bij elke uitdaging	6 min	26
16	De koning geeft toestemming en middelen	3 min	30
17	Aankomst en organisatie van de muurbouw	3 min	32
18	Spot van Sanballat en Tobia	2 min	34
19	Bouwen onder dreiging van een aanval	2 min	36
20	Armoede, schulden en uitbuiting aanpakken	4 min	37
21	Nehemia weigert zich te laten weglokken	2 min	39
22	Ezra legt de wet uit aan het volk	3 min	40
23	Verbondsvernieuwing en inwijding van de muur	3 min	42
24	Nehemia keert terug en herstelt de tempeldienst	4 min	44
25	Gemengde huwelijken bedreigen het geloof	2 min	46
26	Sabbatsrust en Nehemia's blijvende betekenis	2 min	47
	Om verder te lezen		48

1

Inleiding en auteurschap van Nehemia

We gaan een inleiding op en een overzicht van het boek Nehemia behandelen. In de vorige lezing hadden we het over Ezra. Velen denken dat Ezra en Nehemia oorspronkelijk één boek waren. We weten dat veel van de boeken die we onlangs in het Oude Testament hebben bestudeerd, nu twee boeken in onze Bijbel zijn, maar oorspronkelijk één boek waren in de Hebreeuwse Bijbel. Dat geldt voor de boeken van Samuel. Er was maar één boek Samuel in de Hebreeuwse Bijbel. In onze Bijbel is het in tweeën verdeeld omdat het zo lang was. Hetzelfde geldt voor Koningen. Wij hebben 1 en 2 Koningen. In de Hebreeuwse Bijbel was er alleen het boek Koningen. Voor Kronieken geldt hetzelfde: 1 en 2 Kronieken waren oorspronkelijk één boek.

Sommigen geloven dat Ezra en Nehemia misschien oorspronkelijk door Ezra zijn geschreven. Het is niet bekend of Ezra deze boeken heeft geschreven, maar volgens de Joodse overlevering schreef Ezra de boeken Kronieken, het boek Ezra en het boek Nehemia. Waarschijnlijk klopt die overlevering. Hij was er zeker toe in staat, hij leefde in de juiste tijd en hij had de motivatie om het te doen. Als hij het niet heeft gedaan, dan heeft een onbekende schrijver het gedaan, iemand die minder op de voorgrond trad dan Ezra. Waarschijnlijker is dat dit het werk van Ezra is.

Er zijn verschillende hoofdstukken van Nehemia waarin Nehemia in de ik-vorm spreekt. Dat maakt duidelijk dat hij sommige van deze hoofdstukken heeft geschreven. Men denkt dat Ezra mogelijk de memoires van Nehemia heeft gebruikt. Nehemia hield blijkbaar zelf dagboeken bij, en in sommige van deze hoofdstukken hebben we de inhoud daarvan. Maar dit was slechts een van de bronnen die Ezra mogelijk heeft gebruikt bij het schrijven van de hele geschiedenis van de terugkeer van de ballingen uit de Babylonische ballingschap. Tenminste, voor zover die geschiedenis voor ons bewaard is gebleven.

2

Ballingschap en terugkeer onder Kores

Het noordelijke koninkrijk was in 722 voor Christus in ballingschap naar Assyrië gevoerd. Maar het volk van Juda, het zuidelijke koninkrijk, was nog ruim 130 jaar blijven bestaan en werd in 586 voor Christus naar Babylon gevoerd. Daar brachten ze het grootste deel van een periode van 70 jaar door. Ik zeg het grootste deel, omdat sommigen er langer waren dan anderen. Mensen zoals Daniël en zijn drie vrienden gingen in 605 voor Christus in ballingschap. Ezechiël en anderen gingen later in ballingschap, in 597 voor Christus. En vervolgens werd de rest van het volk van Juda in 586 voor Christus in ballingschap weggevoerd. De tempel werd toen verwoest en het volk hield op als natie te bestaan. Het gebied stond nu onder het gezag van Babylon.

Gedurende het grootste deel van de ballingschap heerste Babylon, tot 539 voor Christus, toen Babylon werd veroverd door het Medisch-Perzische rijk. De koning van dat rijk was Kores. Kores was heel vrijgevig tegenover mensen in zijn rijk die door zijn voorganger, het Babylonische rijk, uit hun vaderland waren weggevoerd. Nu Babylon was gevallen en Perzië de macht had overgenomen, gaf Kores iedereen uit andere landen die tegen zijn wil naar Babylon was weggevoerd, het recht om naar zijn eigen land terug te keren.

Voor de Bijbelschrijvers is vooral van belang dat hij een besluit uitvaardigde dat de Joden toestond naar Judea terug te keren. De Bijbel vertelt ons niet dat Kores dit ook voor andere volken deed, wat hij wel deed, maar dat is niet van belang voor de Bijbelse geschiedenis. Wij zijn geïnteresseerd in de geschiedenis van de Joden. Dus Kores stond de Joden toe terug te keren. Het boek Ezra begon met een aanhaling van het besluit van Kores. En we weten dat de eerste paar hoofdstukken van Ezra, de eerste zes, gaan over hoe een man genaamd Zerubbabel in 538 voor Christus een groep van 50.000 Joden uit het land Babylon, of Perzië, terugleidde naar Judea. Hij vestigde daar opnieuw de Joodse gemeenschap en herbouwde uiteindelijk de tempel.

3

Jeruzalem heeft stadsmuren nodig

Er moest veel meer worden herbouwd dan de tempel. We weten dat in de jaren na de tijd van Zerubbabel niet alles wat verwoest was, werd herbouwd. Veel van de huizen werden niet herbouwd. Hoewel de mensen blijkbaar wel genoeg woningen bouwden om zelf in te wonen, zouden er nog meer ballingen komen en lagen er veel huizen in puin. Ook lagen de stadsmuren blijkbaar in puin en waren ze door de Babyloniërs afgebrand. Dat betekende dat er nu wel weer een gemeenschap in Judea was, of Juda, zoals het toen werd genoemd, maar dat die mensen niet beschermd waren. Ze waren kwetsbaar voor invallers.

In de oudheid had bijna elke stad van enige omvang hoge verdedigingsmuren om zich heen. Die muren waren vrijwel onneembaar, of in elk geval niet gemakkelijk te veroveren. Sommige steden hadden muren die volkomen onneembaar waren. Babylon had bijvoorbeeld rondom muren van ongeveer 90 meter hoog, heel dikke muren, met bovenop ruimte als voor een snelweg met acht rijstroken. Je begrijpt dat er in de oudheid geen militaire technologie was waarmee je zulke muren echt kon bedwingen.

Kleinere steden hadden waarschijnlijk niet het budget voor zulke muren, net zoals wij op dit moment niet veel budget hebben voor een muur die langs onze zuidgrens wordt voorgesteld. Maar ze hadden wel muren. Als ze die konden hebben, dan zorgden ze daarvoor, want een muur was in de oudheid de beste bescherming tegen indringers. Ze hadden toen geen vliegtuigen. Ze moesten gewoon te paard komen, en als er een grote muur voor je stond, was dat een enorme hindernis. Het was niet altijd iets wat niet overwonnen kon worden. Veroveraars zoals Nebukadnezar en Alexander de Grote en anderen na hem, de Romeinen die later, in het jaar 70 na Christus, Jeruzalem veroverden, moesten allemaal muren overwinnen, grote muren. Soms lukte dat. Ze hadden ladders. Ze hadden stormrammen. Ze hadden katapulten en dergelijke, en uiteindelijk konden ze bressen in muren slaan, zodat hun legers naar binnen konden en een stad konden binnendringen. Maar een stad die helemaal geen muren had, was gewoon een gemakkelijke prooi. Iedereen kon zijn legers erheen brengen, naar binnen trekken en de inwoners overmeesteren.

4

Vijandige buren en de Samaritanen

Dat de muur afgebroken was, was dus echt volstrekt onaanvaardbaar. Want hoewel veel van de Joden waren teruggekeerd, waren er nog steeds velen in Babylon, zoals we zullen zien. Maar veel van de Joden waren teruggekeerd om de stad Jeruzalem te herbouwen. Ze waren omringd door vijandige buren. Die buren waren grotendeels de mensen die later Samaritanen werden genoemd. Velen van hen waren van gemengd Israëlitische en heidense afkomst. Want toen het noordelijke koninkrijk Israël, met de tien stammen van Israël in het noorden, in 722 voor Christus door de Assyriërs was verwoest, vermengden deze Israëlieten zich met de heidenen. Dus tegen de tijd dat dit speelde, twee eeuwen later, waren veel van die mensen eenvoudigweg van gemengde afkomst, deels Israëlitisch, deels heidens. En hun godsdienst was deels Israëlitisch en deels heidens, afgodisch met andere woorden. Dat waren deze mensen, de Samaritanen.

Veel later natuurlijk, een half millennium later, in de dagen van Jezus, werden de Samaritanen sterk veracht door de Joden, en die gevoelens waren wederzijds. De Samaritanen woonden in Jezus' tijd vlak ten noorden van Judea, in het gebied dat een buffer vormde tussen Judea en Galilea. Zowel de Joden in het zuiden als de Joden in het noorden haatten de Samaritanen. Dat kwam deels door gebeurtenissen zoals die waarover we in Nehemia lezen. Want de vijanden van de Joden waren deze mensen die in het land woonden, en zij wilden niet dat die muren werden gebouwd.

Nu hadden deze mensen, voor zover we weten, geen invallen tegen de Joden ondernomen. Maar je weet nooit wanneer je dat misschien zou willen doen. Als je een vijandige buur bent, heb je het liefst dat de buur tegen wie je vijandig bent, kwetsbaar is. De buren waren er dus helemaal niet blij mee dat Nehemia zou gaan helpen de muren te bouwen, en daar gaat dit verhaal over.

5

De gemeente als geestelijk bouwwerk

Ik zeg dit even terzijde: er zijn mensen die, toen Donald Trump werd gekozen, over hem begonnen te spreken als een Nehemia. Deels omdat hij natuurlijk de verkiezingen inging met de belofte een muur te bouwen om indringers buiten te houden. Nu zeg je misschien: 'Nou, hij gaat geen muur bouwen om indringers buiten te houden. Hij probeert illegale immigranten buiten te houden.' Nou, als er dertien miljoen illegale immigranten tegen de wil van het land binnenkomen, dan is dat een invasie. Er is dus een overeenkomst.

Maar ik zeg niet dat Donald Trump ook maar enigszins op Nehemia lijkt. Ik suggereer zelfs niet dat hij een godvruchtig man is. Maar sommigen dachten dat God hem zou gebruiken om beschermende grenzen rond het land te bouwen. Dat zou niet de toepassing van Nehemia zijn die ik als eerste zou maken. Ik geloof dat we het verhaal van Nehemia kunnen toepassen op iets wat heel weinig te maken heeft met een muur aan onze zuidgrens. Die zou te maken hebben met het geestelijke Israël, het geestelijke Jeruzalem, dat het lichaam van Christus is, de gemeente in het Nieuwe Testament. Ook die is in aanbouw.

Bedenk dat Jezus in Mattheüs 16 zei:

> En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.
>
> MATTHEÜS 16:18

De gemeente is een gebouw in aanbouw. Voordat we aan Nehemia beginnen: als je naar Efeze hoofdstuk 2 kijkt, spreekt Paulus over de gemeente als een gebouw in aanbouw, als een tempel. Een beetje zoals wat Zerubbabel deed, de tempel bouwen.

In Efeze hoofdstuk 2, vanaf vers 19, zegt Paulus:

> Zo bent u dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God,
>
> EFEZE 2:19

Dat is natuurlijk de gemeente, het huisgezin van God, Gods familie.

> gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus Zelf de hoeksteen is, en op Wie het hele gebouw, goed samengevoegd, verrijst tot een heilige tempel in de Heere; op Wie ook u mede gebouwd wordt tot een woning van God, in de Geest.
>
> EFEZE 2:20-22

We worden dus samen opgebouwd tot een woning van God. Nu is dit geen fysiek gebouw. De gemeente is geen fysiek gebouw, maar ze is een geestelijk gebouw in aanbouw.

Dan naar 1 Petrus hoofdstuk 2 en vers 5. Petrus lijkt in zijn brief in veel opzichten door Paulus beïnvloed te zijn, vooral door Efeze. Ik denk dat er tientallen parallellen zijn tussen 1 Petrus en Efeze, en dit is er een van. In 1 Petrus hoofdstuk 2 en vers 5 zegt Petrus:

> dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.
>
> 1 PETRUS 2:5

We zijn dus als levende stenen die worden opgebouwd tot een geestelijk huis. Het is een geestelijk gebouw dat bestaat uit mensen, geestelijke mensen, die samen een geestelijk bouwwerk vormen. Het Engelse woord ‘edifice’, bouwwerk, ligt trouwens achter het werkwoord ‘edify’, opbouwen, dat we vaak in het Nieuwe Testament

tegenkomen. Het betekent opbouwen zoals je een gebouw, een bouwwerk, opbouwt. Paulus gebruikt die term op een belangrijke manier in Efeze 4, vers 11 tot en met 13. Paulus zegt:

> En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten, tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus,
>
> EFEZE 4:11-13

Dat is het opbouwen van het lichaam van Christus als een gebouw. Natuurlijk gebruikt hij in dit geval de uitdrukking ‘lichaam van Christus’ in plaats van ‘tempel van de Heilige Geest’. Hij vertelt de Korinthiërs dat de gemeente de tempel van God is. Ook hier wordt het beeld van een gebouw vermengd met dat van een lichaam. Het lichaam wordt als een gebouw opgebouwd door de bedieningen van de mensen die God daarvoor heeft gegeven: de apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars, enzovoort. Zij zijn er zodat het lichaam van Christus kan worden opgebouwd.

6

Paulus en Apollos werken samen voor God

Het lichaam van Christus werd in de eerste eeuw gebouwd, of begon toen gebouwd te worden. Ik had niet gedacht dat ik zoveel tijd zou nemen om gedeelten uit het Nieuwe Testament te bekijken voordat we bij Nehemia komen, maar ik wil dit toch doen. Kijk eens naar 1 Korinthe hoofdstuk 3, en dan komen we bij Nehemia, denk ik.

Paulus legt de Korinthiërs iets uit wat ze maar moeilijk kunnen begrijpen, namelijk dat hij en Apollos in hetzelfde team zitten. Paulus was gekomen en had de gemeente gesticht. Hij had haar geplant en had achttien maanden in die gemeente in Korinthe gediend. Toen vertrok hij. Enige tijd na zijn vertrek kwam Apollos, een andere

prediker, op bezoek. Paulus en Apollos waren elkaar nog niet eens tegengekomen. Paulus kende Apollos niet eens, al kende hij hem waarschijnlijk wel van naam, omdat Priscilla en Aquila zowel Paulus als Apollos kenden. Ze hadden dus gemeenschappelijke vrienden.

Maar Apollos kwam en maakte indruk op de gemeente in Korinthe, zodat sommige mensen zeiden: ‘Ik mag hem wel. Ik hoor bij Apollos.’ Anderen zeiden: ‘Nou, ik hoor bij Paulus. Hij is degene die de gemeente heeft gesticht. Ik hoor bij Paulus. Jij mag bij Apollos horen; ik hoor bij Paulus.’ Weer anderen zeiden: ‘Eigenlijk is Petrus degene die zo ongeveer het hoogste gezag heeft in de gemeente in Jeruzalem. Ik ga bij Petrus horen.’

Toen Paulus de Korinthiërs schreef, zei hij dus:

> Ik bedoel dit, dat ieder van u zegt: Ik ben van Paulus, ík van Apollos, ík van Kefas, en ík van Christus.
>
> 1 KORINTHE 1:12

Kefas is Petrus.

Sommigen zeggen: Ik hoor bij Christus.

Hij wees hen terecht, omdat het was alsof ze het lichaam van Christus verdeelden.

Daar heeft hij het in hoofdstuk 3 nog steeds over wanneer hij in vers 5 zegt:

> Wie is Paulus dan, en wie is Apollos, anders dan dienaren, door wie u tot geloof gekomen bent, en dat zoals de Heere aan ieder van hen gegeven heeft? Ik heb geplant, Apollos heeft begoten, maar God heeft laten groeien. Dus is dan noch hij die plant iets, noch hij die begiet, maar God, Die laat groeien.
>
> 1 KORINTHE 3:5-7

Dan zegt hij in vers 9:

> Want Gods medearbeiders zijn wíj. Gods akker en Gods bouwwerk bent ú.
>
> 1 KORINTHE 3:9

Met ‘wij’ bedoelt hij Apollos en zichzelf; met ‘u’ bedoelt hij de gemeente van Korinthe. Let op: hij probeert uit te leggen hoe hij en Apollos samenwerken. Ze dienen afzonderlijk, na elkaar en niet naast elkaar. Paulus kwam eerst, Apollos kwam later. Hij zei: ‘Nou, bekijk het eens zo.’

Dat zegt hij in vers 9.

> Ik heb geplant, Apollos heeft begoten, maar God heeft laten groeien. Dus is dan noch hij die plant iets, noch hij die begiet, maar God, Die laat groeien. En hij die plant en hij die begiet, zijn één, maar ieder zal zijn eigen loon ontvangen overeenkomstig zijn eigen inspanning.
>
> 1 KORINTHE 3:6-8

We zijn gewoon arbeiders op het veld.

> Wie is Paulus dan, en wie is Apollos, anders dan dienaren, door wie u tot geloof gekomen bent, en dat zoals de Heere aan ieder van hen gegeven heeft?
>
> 1 KORINTHE 3:5

Dat wil zeggen, ik kwam hier het eerst en heb het gewas aangeplant. Hij hielp het verder groeien, maar we zitten allebei in hetzelfde team en werken op hetzelfde veld voor dezelfde baas. Het is God Die de groei geeft. Hij zegt:

Want jullie zijn Zijn akker.

Maar dan verandert hij de beeldspraak en zegt hij in vers 9:

> Want Gods medearbeiders zijn wíj. Gods akker en Gods bouwwerk bent ú.
>
> 1 KORINTHE 3:9

Hij zegt:

Jullie zijn Gods akker. Jullie zijn Gods gebouw.

7

Bouwen op het fundament van Christus

Nu hij die beeldspraak heeft veranderd, gaat hij met het nieuwe beeld dezelfde les geven. Wanneer hij de gemeente als een veld beschouwt, is Paulus degene die kwam en het zaad uitstrooide. Apollos is degene die kwam en het water gaf. Nu, met het beeld van een gebouw, gaat Paulus zeggen:

> Overeenkomstig de genade van God die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt daarop. Ieder dient er echter op toe te zien hoe hij daarop bouwt.
>
> 1 KORINTHE 3:10

Dit zegt hij in vers 10:

Met de genade die God me heeft gegeven, heb ik als een kundige bouwmeester de fundering gelegd, en iemand anders bouwt daarop verder.

Met een ander wordt Apollos bedoeld, en ieder ander die daarna komt. Iedereen die komt en in de gemeente werkt en opbouwt, het lichaam van Christus opbouwt, werkt op dat fundament dat Paulus heeft gelegd.

Hij zegt:

Ik heb de fundering gelegd, iemand anders bouwt daarop verder. Maar iedereen moet goed opletten hoe hij daarop bouwt.

Hier staat een waarschuwing.

> Want niemand kan een ander fundament leggen dan wat gelegd is, dat is Jezus Christus.
>
> 1 KORINTHE 3:11

Hij zegt dat niemand in Korinthe een andere gemeente kan beginnen. Er is maar één gemeente. Er is maar één lichaam van Christus, en dat is het lichaam dat Paulus daar heeft geplant. Dat is de gemeente waarvoor Paulus het fundament heeft gelegd. Niemand kan naar de stad komen en op de volgende straathoek een ander fundament leggen en zeggen: 'Dit is nu de gemeente.' Nee, er is maar één fundament voor de hele gemeente. Ik heb het gelegd, en dat is Jezus. Ieder ander die komt en dient, bouwt alleen maar op dat fundament verder. Hij zegt in vers 12:

> Of nu iemand op dit fundament bouwt met goud, zilver, edelstenen, hout, hooi of stro,
>
> 1 KORINTHE 3:12

Dat zou Apollos zijn, en ieder ander die in de stad dient.

met goud, zilver, edelstenen, hout, hooi of stro. Het werk van iedereen zal zichtbaar worden, want die dag zal het aan het licht brengen, omdat het door vuur wordt onthuld, en het vuur zal uitwijzen wat ieders werk waard is. Als het werk dat iemand daarop heeft gebouwd overeind blijft, krijgt hij een beloning. Als iemands werk verbrandt, lijdt hij verlies, maar hijzelf zal worden gered, al komt hij dan door het vuur heen. Weten jullie niet dat jullie Gods tempel zijn?

De gemeente is de tempel van God.

> Weet u niet dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont? Als iemand de tempel van God te gronde richt, zal God hem te gronde richten, want de tempel van God is heilig, en deze tempel bent u.
>
> 1 KORINTHE 3:16-17

Paulus zegt: ‘Ik heb het fundament van de gemeente gelegd. Anderen, zoals Apollos, zullen komen en daarop verder bouwen, maar ze kunnen maar beter oppassen wat ze doen.’ Je kunt bouwen met goud en zilver en edelstenen. Dat is materiaal dat de vuurproef zal doorstaan. Maar je kunt ook bouwen met hout, hooi en stro. Dat zal de vuurproef niet doorstaan. Wat hij zegt, is dat iemand die de gemeente bouwt, dat met de juiste materialen of met de verkeerde materialen kan doen. Maar de gemeente zal beproefd worden, en het vuur zal laten zien wie met de juiste materialen heeft gebouwd en wie niet.

8

Echte discipelen als levende bouwstenen

Wat zijn de juiste materialen? Levende stenen. De tempel wordt gebouwd uit levende stenen. Dat betekent dat je de gemeente moet bouwen met mensen die echt geestelijk leven. Je moet echte bekeerlingen hebben. Je moet echte christenen hebben. De gemeente wordt opgebouwd uit mensen die werkelijk wedergeboren volgelingen van Christus zijn.

Je kunt een grote gemeente bouwen zonder van mensen te verlangen dat ze wedergeboren volgelingen van Christus zijn. Je kunt er gewoon een heel grote, populaire beweging van maken en zelfhulppreken houden en dat soort dingen. Dan kun je allerlei mensen die zich helemaal niet aan Christus hebben toegewijd, elke zondag in groten getale laten komen, omdat het goed voelt, en de muziek goed is, en het amusement goed is. Je bouwt een heel grote gemeente, maar een groot deel ervan bestaat uit hout, hooi en stoppels. Wanneer de beproevingen komen, wanneer er

verdrukking komt, brandt veel daarvan helemaal weg en blijft er niet veel over. Alleen het hout, het hooi en de stoppels branden weg, en het goud, het zilver en de edelstenen blijven over.

Paulus zegt dat als dienaren komen en in de gemeente werken, ze de gemeente aan het bouwen zijn. Dan kunnen ze er maar beter zeker van zijn waarmee ze die bouwen. Je kunt er maar beter zeker van zijn dat je geen concessies doet aan het Evangelie om menigten te winnen die binnenkomen zonder enige toewijding. Predik het Evangelie zoals het is, en dan zul je die mensen daar niet hebben. Predik de werkelijke voorwaarden voor discipelschap. Predik het echte Evangelie zoals Jezus dat deed, en je zult merken dat een groep van zesduizend op één dag kan slinken tot twaalf.

Dit is wat Paulus zegt: de gemeente moet op de juiste manier gebouwd worden. Dat was tweeduizend jaar geleden. Raad eens wat er in de tweeduizend jaar sindsdien is gebeurd? Een heleboel hout, hooi en stoppels. Je hebt de middeleeuwen, toen iedereen in Europa bij de geboorte in de kerk werd gedoopt. Slechts een klein percentage van hen kwam ooit tot bekering, maar ze vormden toch de kerk, de middeleeuwse katholieke kerk.

Dan krijg je een Reformatie, en uiteindelijk dopen zij ook baby's in hun beweging. Zo maakt iedereen die in een protestants gezin wordt geboren deel uit van de protestantse kerk, of ze nu bekeerd zijn of niet. Daaruit ontstaat de beweging van de wederdopers, die zegt: ‘Wacht eens even. Je bent geen christen omdat je in een christelijk gezin geboren bent. En je zou geen deel moeten uitmaken van de gemeente, tenzij je als iemand die verantwoordelijkheid kan dragen zelf besluit om deel uit te maken van de gemeente.’

Daarna heeft de kerk natuurlijk nog andere bewegingen gekend. Maar zoals je weet, als je naar de gemeenten van vandaag kijkt, zijn er sommige die een strengere boodschap prediken dan andere. Sommige gemeenten die eigenlijk behoorlijk goed prediken, hebben behoorlijk veel mensen. Maar veel gemeenten zitten vol met mensen die waarschijnlijk geen idee hebben wat het betekent om een echte discipel van Jezus te zijn. Ze hebben daar nooit iets over gehoord. Ze gaan naar de gemeente, maar er wordt niets over gezegd. Dat betekent dat de gemeente in veel opzichten geestelijk in verval is geraakt.

9

Het herstel van het oude en nieuwe Jeruzalem

Dat is de toestand waarin Jeruzalem verkeerde. Het Nieuwe Testament noemt de gemeente het hemelse Jeruzalem, het nieuwe Jeruzalem. In Hebreeën hoofdstuk 12 zegt Paulus:

> Jullie zijn niet gekomen bij een berg die je kunt aanraken. Jullie zijn gekomen bij de berg Sion, bij de stad van God, bij het hemelse Jeruzalem.
>
> HEBREEËN 12:18-22

Hij noemt het:

> tot een feestelijke vergadering en de gemeente van de eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, de Rechter over allen, en tot de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid zijn gekomen,
>
> HEBREEËN 12:23

Dat is waartoe je gekomen bent. Dat is het nieuwe Jeruzalem.

Het oude Jeruzalem was verwoest en ontwijd door indringers, heidenen, en nu, in de dagen van Nehemia, is het tijd om het weer op te bouwen. Hij was niet de eerste. Zerubbabel en Jozua hadden het volk waarschijnlijk zo'n tachtig jaar eerder geleid om terug te keren en de tempel opnieuw te bouwen. Vervolgens kwam Ezra zo'n zestig jaar daarna terug met nog eens tienduizend mensen. Zij herstelden vooral de Joodse godsdienstige gebruiken, maar de muren van Jeruzalem lagen nog steeds in puin. Daardoor kon de stad op elk moment opnieuw ten prooi vallen aan een invasie. Nehemia was een van de Joden die niet naar Jeruzalem waren teruggekeerd. Waarschijnlijk waren het zijn ouders of grootouders die niet waren teruggekeerd. Ten tijde van het decreet van Cyrus zou hij nog niet geboren zijn geweest. Hij leeft

ongeveer tachtig jaar daarna en is een volwassen man, maar zo oud zou hij niet zijn. Hij is waarschijnlijk zestig jaar na het decreet van Cyrus geboren. Als dat zo is, zouden het zijn grootouders zijn geweest die niet waren teruggegaan.

Net als de meeste Joden bevindt hij zich nog in het Perzische Rijk, niet in Jeruzalem. Op de een of andere manier, we weten niet hoe, kwam hij tot de hofhouding van koning Artaxerxes de Eerste te behoren. Artaxerxes was de Perzische koning, en blijkbaar was hij een behoorlijk vrijgevige koning tegenover de Joden, net zoals Cyrus dat was geweest. Nehemia krijgt van Artaxerxes toestemming om de muren van Jeruzalem te gaan bouwen. Daar gaat dit boek over.

10

Nehemia als schenker van de koning

Nehemia was wat men de schenker van koning Artaxerxes noemde. De schenker was niet zomaar een bediende die de drankjes serveerde. De schenker was de wijnproever. Koningen in de oudheid waren erg kwetsbaar voor moordaanslagen. Als iemand wat gif in zijn drank deed, dronk hij die op zonder het te weten, en dan was het met hem gedaan. Het was vrij gemakkelijk om een koning te vermoorden als je toegang had tot zijn wijn.

De farao heeft in de dagen van Jozef inderdaad met zoiets te maken gehad, met een soort samenzwering tegen hem. Jozef zat op dat moment in de gevangenis, maar de schenker, die de wijnproever is, en de bakker werden bij Jozef in de gevangenis gezet. De bakker werd uiteindelijk opgehangen. De schenker werd in zijn functie hersteld en gaf de farao weer zijn wijn, zoals Nehemia dat bij Artaxerxes deed.

Veel geleerden denken dat deze twee mannen in de gevangenis werden gezet omdat er een samenzwering tegen de farao was ontdekt. Waarschijnlijk was er ergens een verborgen voorraad gif gevonden. De meest verdachte personen zouden degenen zijn die hem zijn wijn gaven en degenen die zijn brood bakten. Dus werden ze allebei in de gevangenis gezet totdat er onderzoek kon worden gedaan. Drie dagen later werden ze uit de gevangenis gehaald, en de bakker werd opgehangen, blijkbaar als de schuldige dader. De schenker, of wijnproever, kreeg zijn baan terug.

Nehemia had een positie zoals die schenker. Dat zegt hij aan het einde van hoofdstuk 1, in de allerlaatste regel. Nehemia 1 zegt:

> Ik was namelijk de schenker van de koning.
>
> NEHEMIA 1:11

Daar halen we die informatie over hem vandaan. Het was een invloedrijke en bevoorrechte positie, want het leven van de koning lag in de handen van de schenker. Hoe Nehemia in die positie terecht was gekomen, weet ik niet. Maar hij genoot het respect van de koning. Dat is heel duidelijk.

11

Het slechte nieuws uit Jeruzalem

Hoofdstuk 1 vertelt ons dat Nehemia zijn werkzaamheden verrichtte. Hij had een familielid dat bij een van de families hoorde die eerder naar Jeruzalem waren teruggegaan. Dat familielid kwam terug om de familie in Perzië te bezoeken en bracht nieuws uit Jeruzalem mee. Nehemia zei:

> dat Hanani kwam, een van mijn broers, hij en mannen uit Juda. Ik vroeg hun naar de Joden die ontkomen waren, die uit de gevangenschap overgebleven waren, en naar Jeruzalem.
>
> NEHEMIA 1:2

Zijn familielid zei:

> Zij zeiden tegen mij: De overgeblevenen, die uit de gevangenschap daar in het gewest zijn overgebleven, verkeren in grote ellende en in smaad. In de muur van Jeruzalem zijn bressen geslagen en zijn poorten zijn met vuur verbrand.
>
> NEHEMIA 1:3

Er is geen bescherming.

Dit raakte Nehemia bijzonder diep. Hij huilde. Hij vastte. Het deed hem verdriet. Het drong tot hem door dat ze nu, ongeveer twee generaties na de terugkeer van de ballingen uit Babylon, nog steeds net zo kwetsbaar waren voor aanvallen als daarvoor.

Sommige geleerden geloven dat de muren inderdaad weer waren opgebouwd, maar opnieuw waren verwoest door deze Samaritaanse vijanden. Ons wordt niet verteld of de muren sinds hun verwoesting door Nebukadnezar in 586 voor Christus in deze toestand waren blijven verkeren. Het kan ook zijn dat deze toestand recenter was ontstaan: in dat geval hadden de Joden in het land de muren herbouwd en hadden hun vijanden ze daarna platgebrand. We weten het niet. Maar omdat we het niet weten, kunnen we waarschijnlijk gewoon aannemen dat ze nog steeds in deze toestand verkeren door wat vijanden hadden gedaan toen de Babyloniërs de stad veroverden.

12

Nehemia's voorbede als voorbeeld voor de kerk

Hoe dan ook, Nehemia legde zich toe op het gebed, en zijn gebed in hoofdstuk 1 is heel ontroerend. Het is eigenlijk een heel goed voorbeeld van voorbede. Ik denk dat mensen die willen weten hoe ze moeten bidden, er vaak baat bij hebben om te kijken naar de gebeden die in de Bijbel zijn opgetekend. Nehemia geeft ons een heel goed voorbeeld van een gebed dat in veel opzichten zou kunnen weergeven hoe wij voor ons land of voor de toestand van de kerk zouden bidden.

Zoals ik al zei, denk ik dat de gemeente voor een groot deel met hout, hooi en stro is gebouwd en gemakkelijk verwoest kan worden, geestelijk gesproken. Zolang er predikers zijn die het Evangelie niet naar behoren prediken, en gemeenten die niet de moeite nemen om mensen tot discipelen te maken, bestaat altijd het gevaar dat hele vertakkingen van de kerk in dwaling terechtkomen.

Sterker nog, het is niet eens denkbeeldig. Het lijkt erop dat de kerk vandaag de dag vatbaar en kwetsbaar is voor elke dwaling die komt aanwaaien. Of het nu de Hebrew Roots-beweging is, of de hypercharismatische dingen die daar in Redding plaatsvinden, of de dwalingen van het volledige preterisme. Er zijn... Deze

bewegingen groeien momenteel heel snel in de kerk. Volgens mij komt dat doordat christenen niet in de Schrift zijn onderwezen. Ze zijn niet sterk gemaakt. Hun verdedigingswerken zijn niet opgebouwd. Daarom is de kerk kwetsbaar. En niet alleen kwetsbaar; ze is al bezweken. Op sommige plaatsen is ze geestelijk een puinhoop. Het herbouwen van die geestelijke muren is de taak van iedereen die dat op zich wil nemen. Ik denk dat het onze verantwoordelijkheid is om te doen wat we kunnen om de kerk in haar oorspronkelijke zuiverheid te herstellen en de muren op te bouwen tegen dwaling en tegen het sluiten van compromissen.

Wat Nehemia voor Jeruzalem bidt, zouden wij in heel vergelijkbare gebeden voor de kerk in onze tijd kunnen bidden. Laat ik dit gebed voorlezen. Dit is hoofdstuk 1, vers 5:

> Ik zei: Och, HEERE, God van de hemel, de grote en ontzagwekkende God, Die het verbond en de goedertierenheid in acht neemt voor hen die Hem liefhebben en Zijn geboden in acht nemen. Laat Uw oor toch opmerkzaam zijn, en Uw ogen open, om te luisteren naar het gebed van Uw dienaar, dat ik heden dag en nacht voor Uw aangezicht bid voor de Israëlieten, Uw dienaren. Ik belijd de zonden van de Israëlieten, die wij tegen U begaan hebben. Ook ik en mijn familie, wij hebben gezondigd.
>
> NEHEMIA 1:5-6

Nu weten we niet welke zonden hij heeft begaan. Daniël bad ook zo, in Daniël hoofdstuk 10 of 9. Hij klinkt alsof hij even schuldig is als alle anderen, terwijl hij dat niet was. Maar hij vereenzelvigt zich met zijn volk. Hij is één met hen en hun zonden. Hij voelt dat hij die last ook moet dragen.

> Wij hebben het grondig bij U verdorven. Wij hebben de geboden, de verordeningen en de bepalingen, die U aan Uw dienaar Mozes geboden hebt, niet in acht genomen. Denk toch aan het woord dat U Uw dienaar Mozes geboden hebt: Als u ontrouw bent, zal Ik u overal onder de volken verspreiden. Maar als u zich tot Mij bekeert en Mijn geboden in acht neemt en die houdt — al bevonden uw verdrevenen zich aan het einde van de hemel, vandaar zal Ik hen bijeenbrengen en hen brengen naar de plaats die Ik gekozen heb om daar Mijn Naam te laten wonen. Zij zijn toch Uw dienaren en Uw volk, dat U verlost hebt door Uw grote kracht en door Uw sterke hand. Och, Heere, laat Uw oor toch opmerkzaam zijn op het gebed van Uw dienaar, en op het gebed van Uw dienaren, die er vreugde in vinden Uw Naam te vrezen. Doe Uw dienaar vandaag toch slagen en geef hem barmhartigheid bij deze man. Ik was namelijk de schenker van de koning.
>
> NEHEMIA 1:7-11

Deze man is Arthahsasta, maar tot op dit moment hadden we daar geen idee van. Wanneer hij zegt:

Deze man, denk je als lezer van dit boek: over welke man hebben we het hier? Maar dan zegt hij:

Want ik was de schenker van de koning.

Hij zag zijn positie in het paleis dus als een door God gegeven gelegenheid: zijn vertrouwenspositie en zijn toegang tot de koning. Kennelijk voelde hij: dit is een gelegenheid die ik niet mag verkwisten. God, zorg dat de koning mij gunstig gezind is. Ik ga proberen hier iets aan te doen.

13

God roept een leek tot leiderschap

Onthoud dit: Nehemia was niet zoals Ezra. Ezra was een priester. Zijn hele geslachtslijn gaat terug op de priesters van Israël, helemaal tot op Aäron. Zerubbabel, die de eerste groep ballingen leidde, stamde rechtstreeks af van de koningen van Juda, uit de lijn van David. Dat waren de twee leiders van de Joden die eerder waren teruggekeerd. Eerst leidde Zerubbabel, een afstammeling van de koningen van Juda, de eerste groep. Ezra, een priester, leidde de anderen.

En Nehemia, wat is hij? We hebben niet eens zijn geslachtsregister. Hij was kennelijk geen priester, en hij leek zeker niet uit het koninklijke geslacht te komen. Hij was gewoon wat wij een leek zouden noemen. Hij was niet iemand op wie de verantwoordelijkheid om leiding te geven vanzelfsprekend zou neerkomen. Maar God had het hem op het hart gelegd om dit niet zo te laten voortbestaan.

En weet je wat? Als de kerk er slecht aan toe is, zijn het niet altijd de geestelijken die zich daar iets van aantrekken. Soms zijn ze heel zelfgenoegzaam. Soms zijn ze verzekerd van hun salaris. Soms is de bestaande situatie eigenlijk heel voordelig voor hen. Vaak is het een leek, iemand met een gewone baan, of iemand die voor de gemeente werkt of zoiets. Iemand die geen ambtsdrager in de kerk is, bij wie God het gewoon op het hart legt en zegt: ‘Het is niet goed. Het is niet goed dat de kerk in deze toestand verkeert.’

Zo iemand was Nehemia. God legde het hem gewoon op het hart, en hij werd een leider, een heel sterke leider. God had hem een positie gegeven waarin hij toegang had tot de koning. En hij wist dat daar een verantwoordelijkheid uit zou voortvloeien. ‘Ik

heb een gelegenheid die de meeste mensen niet hebben. Daarom zie ik die als een door God gegeven verantwoordelijkheid. Ik ga met de koning spreken. God, helpt U mij. God, zorgt U ervoor dat hij mij gunstig gezind is.'

14

Nehemia's verdriet voor de koning

Hoofdstuk 2 vertelt dus hoe:

> Het gebeurde in de maand Nisan, in het twintigste jaar van koning Arthahsasta, toen er wijn voor hem gereedstond, dat ik de wijn nam en aan de koning gaf. Nu was ik nooit in zijn tegenwoordigheid verdrietig geweest.
>
> NEHEMIA 2:1

Waarom dan niet? Je zou kunnen zeggen: 'Nehemia was gewoon een opgewekte man.' Maar dat was niet de enige reden. Misschien was hij niet altijd opgewekt, maar in de aanwezigheid van de koning was hij nooit bedroefd. In het oude Midden-Oosten was het heel belangrijk dat de dienaren van de koning altijd opgewekt waren. Niets mocht een schaduw werpen over het geluk van de koning. Hij hoorde niet lastiggevallen te worden met de onbeduidende neerslachtigheid of het verdriet van mensen, met hun persoonlijke problemen. Die lieten ze thuis. Die neem je niet mee naar kantoor. Die neem je niet mee naar het paleis. Als iemand ziet dat je bedroefd bent in de aanwezigheid van de koning, verpest je de stemming. En je mag niet bedroefd zijn in de aanwezigheid van een vorst uit het Midden-Oosten.

Dus hij zegt:

> Het gebeurde in de maand Nisan, in het twintigste jaar van koning Arthahsasta, toen er wijn voor hem gereedstond, dat ik de wijn nam en aan de koning gaf. Nu was ik nooit in zijn tegenwoordigheid verdrietig geweest. Toen zei de koning tegen mij: Waarom staat uw gezicht zo verdrietig, terwijl u toch niet ziek bent? Dit is niets anders dan hartenpijn. Toen werd ik heel erg bevreesd.
>
> NEHEMIA 2:1-2

Dit is beangstigend, want als de koning er niet van gediend is, kan dit slecht aflopen voor Nehemia. Hij zou gestraft kunnen worden. Hij zou zijn baan kunnen kwijtraken. De koning zei:

Waarom kijk je zo verdrietig terwijl je niet ziek bent? Je hebt vast ergens veel verdriet van.

Hij zegt:

Toen werd ik doodsbang.

Hij is bang omdat je niet bedroefd mag zijn in de aanwezigheid van de koning. Maar hij zegt: ‘Ik ben betrapt. Dan kan ik net zo goed vrijmoedig zeggen wat ik denk.’

> Ik zei tegen de koning: Moge de koning in eeuwigheid leven! Waarom zou mijn gezicht niet verdrietig staan, als de stad, de plaats van de graven van mijn vaderen verwoest ligt en zijn poorten door vuur verteerd zijn?
>
> NEHEMIA 2:3

Dat is behoorlijk vrijmoedig. ‘Ik ben bedroefd. Ik zeg het gewoon. Ik ben bedroefd. Hoe zou ik iets anders dan bedroefd kunnen zijn? De stad van mijn voorouders ligt in puin. Daarom heb ik verdriet.’

Bedenk dat Nehemia had gebeden dat God hem gunst zou geven in de ogen van de koning. Zijn gebed werd verhoord. Hij zegt:

> De koning zei tegen mij: Wat verzoekt u dan? Toen bad ik tot de God van de hemel
>
> NEHEMIA 2:4

Je hebt verdriet. Wat kan ik voor je doen? Let erop dat Nehemia op geen enkele manier had laten blijken dat hij een verzoek had. Hij had alleen maar verdriet. Dat was niet het probleem van de koning. Het was niet de verantwoordelijkheid van de koning om ervoor te zorgen dat al zijn slaven en dienaren niets hadden om bedroefd over te zijn. Wat heeft de man die over het grootste rijk ter wereld regeert daarmee te maken? Maar deze koning leefde erg met hem mee. Hij zei: 'Wat zou je willen? Wat kan ik voor je doen? Wat is je verzoek?'

Hij zegt:

Dus bad ik tot de God van de hemel.

15

Nehemia bidt bij elke uitdaging

Ik heb zijn indrukwekkende gebed in hoofdstuk 1 genoemd. We hebben het gelezen. Ik wil er ook op wijzen dat een van de dingen die je leert kennen als je het boek Nehemia leest, zijn gebedsleven is. Dat is niet alleen indrukwekkend wanneer hij vast en bidt, zoals hij in hoofdstuk 1 deed. Hij bidt voortdurend spontaan. Telkens als er een probleem is, telkens als er een uitdaging is, bidt hij. Hij doet me denken aan Tevje, de hoofdpersoon in Fiddler on the Roof. Hoe hij gewoon tegen God praat, alsof hij tegen iemand in de kamer praat, over alles, over zijn klachten en alles. Nehemia had zo'n relatie met God. Hij bad gewoon.

Hij zei:

Dus bad ik tot de God van de hemel.

Dat wil zeggen, hij wilde niet het woord nemen en een verzoek aan de koning doen zonder dat God hem gunst bleef geven. Want het zou als een beetje aanmatigend kunnen worden opgevat als hij de koning zou vragen wat hij hem gaat vragen.

Ik wil je erop wijzen dat je bij het lezen van Nehemia steeds weer deze gebeden van Nehemia tegenkomt. Als je naar hoofdstuk 4 kijkt, bespotten de Samaritaanse vijanden in de eerste drie verzen de Joden. Ze proberen hen te ontmoedigen om de muur te bouwen, waarmee ze begonnen waren. In hoofdstuk 4, vers 4, zegt Nehemia:

> Hoor, onze God, dat wij een voorwerp van verachting zijn en doe hun smaad terugkeren op hun eigen hoofd: geef hen over als buit in een land van gevangenschap.
>
> NEHEMIA 4:4

Dit is een vervloekingsgebed, zoals sommige Psalmen. Maar het is een gebed dat zomaar midden in het verhaal staat. Hij vertelt hoe deze mensen de spot met hen dreven. Dan begint hij daar zomaar tot God te bidden, zelfs terwijl hij schrijft. Zo zegt hij ook in vers 9 van hoofdstuk 4:

> Maar wij baden tot onze God en plaatsten een wacht tegen hen, dag en nacht, vanwege hen.
>
> NEHEMIA 4:9

Later, in hoofdstuk 5, vers 19, zien we dat hij midden in het verhaal gewoon zegt:

> Denk toch aan mij, mijn God, ten goede, om alles wat ik heb gedaan voor dit volk.
>
> NEHEMIA 5:19

En dan zegt hij in hoofdstuk 6, aan het einde van vers 9:

> Want zij allen wilden ons bevreesd maken. Ze zeiden bij zichzelf: Hun handen zullen het werk nalaten. Het zal niet afgemaakt worden. Welnu, maak mijn handen sterk!
>
> NEHEMIA 6:9

Als je het verhaal leest, zul je beseffen dat dit onderbrekingen zijn in wat verder uitsluitend een beschrijving is van wat er gebeurt. Hij voegt er gewoon deze gebeden tussendoor, zoals: 'Deze mensen gaan echt fel tegen ons tekeer. God, wilt U hen voor mij aanpakken?' Dat is eigenlijk wat hij zegt. Hij laat zich niet veel door hen afleiden. Er staat in 1 Petrus hoofdstuk 5:

> Werp al uw zorgen op Hem, want Hij zorgt voor u.
>
> 1 PETRUS 5:7

In feite werd Nehemia de gouverneur. Arthahsasta stond hem toe gouverneur van de stad te worden. Dit waren zijn problemen. Hij was ervoor verantwoordelijk dat dit project zou slagen. Toen de vijanden kwamen en allerlei verstoringen probeerden te veroorzaken, was dat zijn probleem. Maar hij onderbrak zijn werk nooit om dat op te lossen. Hij zei gewoon: 'God, zorg hiervoor. Wees ons barmhartig. Denk aan ons. Reken met die mannen af.' En dan werkte hij gewoon door. Ze vroegen hem zelfs een keer:

> dat Sanballat en Gesem boden naar mij stuurden om te zeggen: Kom, laten we elkaar ontmoeten in Kefirim, in het dal Ono. Zij dachten mij echter kwaad te doen.
>
> NEHEMIA 6:2

Hij zei:

> Toen stuurde ik boden naar hen toe om te zeggen: Ik ben met een groot werk bezig en kan niet komen. Waarom zou het werk stilliggen omdat ik het nalaat en naar u toe kom?
>
> NEHEMIA 6:3

Hij laat zich door tegenstand niet van zijn taken afleiden, maar hij vertrouwt alles in gebed aan God toe.

In hoofdstuk 6, vers 14, zegt hij opnieuw:

> Denk toch, mijn God, aan Tobia en Sanballat, en vergeld hun naar deze daden van hen, en ook aan de profetes Noadja en de overige profeten die mij bevreesd wilden maken.
>
> NEHEMIA 6:14

— dat zijn de boosdoeners —

We vinden hier nog meer van als je naar het laatste hoofdstuk kijkt, hoofdstuk 13. In hoofdstuk 13 zijn er zo'n vier verschillende grote problemen die hij moet oplossen. Daar komen we uiteindelijk nog op, maar ik wil er alleen even op wijzen hoe vaak hij erover bad. In hoofdstuk 13, vers 14, zegt hij:

> Denk hierom aan mij, mijn God, wis mijn blijken van goedertierenheid niet uit, die ik aan het huis van mijn God en aan de eredienst daarin, heb bewezen.
>
> NEHEMIA 13:14

In hetzelfde hoofdstuk, het laatste deel van vers 22:

> Ik zei tegen de Levieten dat ze zich moesten reinigen en dat ze de poorten zouden komen bewaken om de sabbatdag te heiligen. Denk ook hierom aan mij, mijn God, en spaar mij overeenkomstig de grootheid van Uw goedertierenheid.
>
> NEHEMIA 13:22

Dan vers 29:

> Denk aan hen, mijn God, vanwege de ontwijding van het priesterschap, namelijk het verbond van het priesterschap en van de Levieten.
>
> NEHEMIA 13:29

Helemaal aan het einde, de allerlaatste regel van het boek, staat:

> Denk aan mij, mijn God, ten goede.
>
> NEHEMIA 13:31

Deze man is geen godsdienstig leider, maar hij is een geestelijk man. Hij bidt meer dan veel christenen. Telkens als hij een probleem heeft, bidt hij gewoon. Hij is een leek met een gewone baan, eigenlijk een behoorlijk invloedrijke baan in dienst van een koning. Je zou hem eigenlijk met Jezus kunnen vergelijken, Die een behoorlijk machtige positie had en toen neerdaalde om Zijn volk te dienen. Nehemia gaf een machtige positie in de regering op om met het volk van God in Jeruzalem smaad te lijden.

16

De koning geeft toestemming en middelen

In hoofdstuk 2, toen de koning zei:

Wat wil je vragen?

zegt hij:

> De koning zei tegen mij: Wat verzoekt u dan? Toen bad ik tot de God van de hemel
>
> NEHEMIA 2:4

Dat is natuurlijk hoe hij doorgaans te werk gaat. In hoofdstuk 2, vers 5, zegt hij:

> en zei tegen de koning: Als het de koning goeddunkt, en als uw dienaar u welgevallig is, dat u mij dan naar Juda stuurt, naar de stad met de graven van mijn vaderen, zodat ik die weer op kan bouwen.
>
> NEHEMIA 2:5

Stuur mij betekent niet alleen: ‘Geef me verlof, zodat je een andere schenker kunt vinden om voor me in te vallen.’ Hij zegt: ‘Stuur me met geld, stuur me met middelen, stuur me met troepen, stuur me met alles wat ik nodig heb.’ Dat is wat hij hier bedoelt. Hij weet niet hoe de koning dit zal opnemen.

> Toen zei de koning tegen mij, terwijl de koningin naast hem zat: Hoelang zal uw reis duren en wanneer zult u terugkeren? Het was goed in de ogen van de koning. Hij liet mij gaan toen ik hem een bepaalde tijd opgegeven had.
>
> NEHEMIA 2:6

Er wordt ons hier niet verteld welke termijn hij noemde. We weten dat het uiteindelijk twaalf jaar werd. In hoofdstuk 13, vers 6, zegt hij dat hij daar twaalf jaar heeft doorgebracht en toen een tijdlang terugkeerde naar het paleis in Perzië. We weten niet hoelang. Daarna kwam hij terug naar Jeruzalem en verrichtte hij nog meer werk als leider. Maar deze reis zou een verblijf van twaalf jaar in Jeruzalem worden. Daar zou hij gouverneur zijn en door koning Arthahsasta worden ondersteund. De middelen zouden van de Perzische koning komen. Hij vraagt nogal vrijmoedig: ‘Laat me twaalf jaar uit je dienst weggaan en financier mijn hele project.’

Hij zegt in vers 7:

> Verder zei ik tegen de koning: Als het de koning goeddunkt, laat men mij dan brieven geven voor de landvoogden van het gebied aan de overzijde van de rivier, dat zij mij doorgang verlenen totdat ik in Juda ben aangekomen, en een brief voor Asaf, de bewaker van het kroondomein dat de koning heeft, dat hij mij hout geeft om een zoldering te maken voor de poorten van de burcht die bij het huis van God hoort, voor de stadsmuur en voor het huis waar ik naartoe zal gaan. En de koning gaf ze mij, omdat de goede hand van mijn God over mij was.
>
> NEHEMIA 2:7-8

Dit wordt wel heel vrijmoedig. Hij vraagt of hij hout en dat soort dingen kan krijgen.

Deze uitspraak, dat de koning dit toestond overeenkomstig de goede hand van God, betekent: ‘Ik zag hierin Gods soevereiniteit. De koning willigde elk verzoek in dat ik deed. Dat kwam niet doordat het vanzelf wel zou gebeuren, maar doordat Gods goede hand op mij was.’

Je vindt die uitdrukking vaak in het boek Ezra, over het succes van Ezra. Hij slaagde vanwege de goede hand van God op hem. Je ziet het in Ezra hoofdstuk 7, vers 6 en vers 9 en vers 28. Ook in Ezra 8, vers 18 en 22 en 31. Zes keer spreekt Ezra over de goede hand van God op hem. Nu gebruikt Nehemia dezelfde uitdrukking. Het betekent gewoon dat de goede hand van God op hem wil zeggen dat Gods zegen op hem rust, en dat de dingen daarom in zijn voordeel verlopen.

17

Aankomst en organisatie van de muurbouw

In vers 9 treffen we hem alweer in Juda aan. Dat was een lange reis. Als ik het me goed herinner, deed de groep van Ezra er vijf maanden over om van Perzië naar Juda te reizen. Afhankelijk van de route die ze namen, is dat ongeveer vijfhonderd tot

zevenhonderd mijl te voet. Dat is een heel eind. Maar die afstand wordt tussen vers 8 en vers 9 afgelegd. De koning geeft hem in vers 8 alles wat hij wil, en in vers 9 is hij in Juda.

> Toen kwam ik aan bij de landvoogden van het gebied aan de overzijde van de rivier en gaf hun de brieven van de koning. De koning had legerofficieren en ruiters met mij meegestuurd.
>
> NEHEMIA 2:9

Dus niemand kon hem lastigvallen. Vers 10:

> Toen Sanballat, de Horoniet, en Tobia, de Ammonitische dienaar, dat hoorden, was het volstrekt kwalijk in hun ogen dat er iemand gekomen was om het goede te zoeken voor de Israëlieten.
>
> NEHEMIA 2:10

Hetzelfde werd gezegd over de vijanden van de Joden in de tijd van Zerubbabel. Toen Zerubbabel kwam, waren de plaatselijke bewoners er niet blij mee dat iemand het goede voor Israël zocht.

In de rest van dit hoofdstuk zegt Nehemia eenvoudig dat hij de eerste nacht dat hij daar was, de Joden niet vertelde waarom hij daar was. Hij was gekomen om hen te dienen en hun stadhouder te zijn. Hij wachtte tot het donker werd en ging toen alleen op een paard, zonder dat iemand hem vergezelde, de schade opnemen. Het was echt erg. Hij zei dat er plaatsen waren waar zoveel puin lag dat zijn paard er niet doorheen kon, alleen maar opgestapelde stenen en dat soort dingen. Het was een enorme puinhoop.

Maar tegen de volgende ochtend had hij de hele situatie in ogenschouw genomen. In hoofdstuk 3 riep hij de leiders van Juda bijeen en vertelde hun dat hij uit Perzië was gekomen om hen te helpen de muur te bouwen. Hij organiseerde hen voor die taak, en ze begonnen te bouwen.

Het kostte hun niet erg veel tijd. Ze bouwden de hele muur werkelijk van begin tot eind in 52 dagen, ongeveer een maand en drie weken. Dat was behoorlijk goed, want deze muur omringt de hele stad. Maar wat hij deed, en daar lezen we over in hoofdstuk 3, was mensen vlak bij hun eigen woningen aan het werk zetten. Hij zei dan: 'Jij bent verantwoordelijk voor dit gedeelte van de muur, van hier tot daar.' Over het algemeen was dat het gedeelte waar ze naast woonden. Ze hadden er dus zelf bijzonder veel belang bij dat er een sterke muur stond die hun eigen huis tegen een inval beschermde. Dat zou hun een goede aansporing geven om goed werk te leveren.

En ze werkten. Ze waren bereid om te werken, zegt de Bijbel.

> Maar wij bouwden de muur, zodat heel de muur tot de helft ervan aaneengevoegd werd, want het hart van het volk was erop gericht om te werken.
>
> NEHEMIA 4:6

Ze kregen de muur overal op elkaar aangesloten tot ongeveer de helft van zijn hoogte, omdat, zo staat er:

de mensen hadden zin om aan het werk te gaan.

18

Spot van Sanballat en Tobia

Natuurlijk maakte dit de vijanden erg ongelukkig, want de muur verrees.

In hoofdstuk 4 staat:

> Het gebeurde, toen Sanballat gehoord had dat wij de muur herbouwden, dat hij in woede ontstak en zeer geërgerd was. Hij bespotte de Joden
>
> NEHEMIA 4:1

Sanballat en Tobia zijn eenvoudigweg de belangrijkste leiders van de tegenstand. Dit zijn geen Joodse mannen. Dit zijn Samaritanen; een van hen is een Ammoniet. Er is ook een man die Gesem heet, die een Filistijn is, als ik het me goed herinner. Maar dit is de plaatselijke, niet-Joodse tegenstand, die ervoor wil zorgen dat dit niet gebeurt.

Sanballat hoorde het. Hij was:

> Het gebeurde, toen Sanballat gehoord had dat wij de muur herbouwden, dat hij in woede ontstak en zeer geërgerd was. Hij bespotte de Joden en zei in tegenwoordigheid van zijn broeders en het leger van Samaria: Wat doen die zwakke Joden? Zal men hen hun gang laten gaan? Gaan ze offers brengen? Willen ze het vandaag nog klaarkrijgen? Willen ze de stenen uit de puinhopen weer tot leven wekken, hoewel die verbrand zijn? En Tobia, de Ammoniet, stond naast hem en zei: Ook al bouwen ze, als er slechts een vos op klimt, maakt hij een bres in hun stenen muur.
>
> NEHEMIA 4:1-3

Ze zeggen eigenlijk: ‘Deze taak gaat verder dan waar jullie als Joden op kunnen hopen. Wat jullie ook doen, het zal toch maar zwak zijn. Een vos zou het omver kunnen halen.’ Dat is duidelijk wat hij zegt.

En hoe reageert Nehemia? Hij gaat geen schreeuwpartij met hem aan. Hij zegt alleen:

> Hoor, onze God, dat wij een voorwerp van verachting zijn en doe hun smaad terugkeren op hun eigen hoofd: geef hen over als buit in een land van gevangenschap. Bedek hun ongerechtigheid niet en laat hun zonde niet uitgewist worden van voor Uw aangezicht, want zij hebben U getergd tegenover de bouwers.
>
> NEHEMIA 4:4-5

En hij bidt of God de vijanden wil aanpakken.

Vers 6 zegt:

> Maar wij bouwden de muur, zodat heel de muur tot de helft ervan aaneengevoegd werd, want het hart van het volk was erop gericht om te werken.
>
> NEHEMIA 4:6

19

Bouwen onder dreiging van een aanval

Er waren ontzettend veel moeilijkheden. Vers 10 zegt:

> Toen zei Juda: De kracht van de lastdragers schiet tekort en er is veel puin; wij zijn daarom niet in staat de muur te herbouwen.
>
> NEHEMIA 4:10

Dat wil zeggen, de mensen van Juda:

De werklui raken uitgeput, en er ligt zo veel puin dat we de muur niet kunnen bouwen.

De mensen waren ontmoedigd. Ze werden ook bedreigd. Ze waren bang dat de vijanden tegen hen zouden gaan vechten. In vers 11 staat:

> Onze tegenstanders zeiden: Zij zullen het niet te weten komen en het niet zien tot wij in hun midden gekomen zijn en hen doodgeslagen hebben; zo zullen we het werk laten ophouden.
>
> NEHEMIA 4:11

Er was dus veel werk te doen, een heel ontmoedigende taak, en ze waren ook bang omdat hun vijanden plannen maakten om binnen te komen en hen te doden. Wat Nehemia deed, was de helft van de arbeiders wapens geven, terwijl de andere helft aan de muur moest werken.

Zelfs degenen die aan de muur werkten, hadden een wapen aan hun zijde. Ze hadden een zwaard in een schede aan hun riem hangen en werkten aan de muur. Ze waren dus bewapend als soldaten, maar ze werkten. De andere helft bestond uit gewapende bewakers. En uiteindelijk kwamen er geen aanvallen op hen, maar ze werden wel bedreigd. Doordat Nehemia deze maatregelen nam, vond er geen aanval plaats. Soms is de beste verdediging dat je heel sterk bent, ook als je niemand gaat aanvallen. Het houdt mensen die je zouden aanvallen op afstand. Dat is in het algemeen geen slecht beleid, denk ik.

20

Armoede, schulden en uitbuiting aanpakken

In hoofdstuk 5 krijgen we met nog meer tegenstand te maken. Het probleem daar is dat de Joden hun mede-Joden onderdrukten. Wat er gebeurde, was dat er een voedseltekort was. Zoals je in hoofdstuk 5 leest, was er hongersnood. Het is mogelijk dat hun voedsel door hun vijanden werd vernietigd omdat zij aan de ommuurde stad werkten. Alle landbouwgronden lagen natuurlijk buiten de ommuurde stad. Omdat iedereen aan de muur werkte, werden er dus misschien niet veel gewassen verbouwd. Of de gewassen die wel werden verbouwd, werden misschien door hun vijanden meegenomen of vernietigd. Dat gebeurde vaak wanneer een stad werd belegerd. Ze werden niet belegerd, maar ze werkten aan de muur. Daarom konden ze misschien minder aandacht aan hun landbouwgronden besteden en die minder goed beschermen.

Er wordt ons niet verteld dat dit de reden was, maar er wordt ons wel verteld dat er hongersnood was. Ze hadden niet genoeg voedsel, en de mensen waren arm. De mensen wilden zo wanhopig dat kleine beetje voedsel kopen dat er beschikbaar was, dat de prijzen erg hoog waren. Ze moesten schulden maken om het te kunnen kopen. Wanneer ze schulden maakten, moesten ze hun land en hun huizen als onderpand geven. Ze moesten er een hypotheek op nemen om genoeg geld te krijgen om te eten.

De Joodse bankiers onder hen die hun het geld leenden, brachten hun rente in rekening. De wet van Mozes verbood een Jood om rente te vragen voor een lening aan een andere Jood. De wet van Mozes zei dat ze rente mochten vragen als ze geld

uitleenden aan een heiden, maar niet aan een mede-Jood. Ze overtraden dus de wet. Degenen die rente vroegen, overtraden de wet.

Dat ontmoedigde de mensen. Ze probeerden een muur te bouwen, maar ze konden nauwelijks eten betalen. En niet alleen konden ze nauwelijks eten betalen, maar zodra ze hun eten hadden, waren hun huizen van iemand anders. Sterker nog, niet alleen hun huizen: zelfs hun zonen en hun dochters moesten ze als slaven verkopen in ruil voor voedsel. Dat was wat ze zeiden. Ze kwamen bij Nehemia en klaagden hierover, en hij was er woedend over.

In vers 9 spreekt hij hen daarop aan. Hij spreekt degenen aan die het geld uitlenen en die hun broeders onderdrukken. In vers 9 van hoofdstuk 5:

> En ik zei: Wat u doet, is niet goed. Moet u niet wandelen in de vreze van onze God vanwege de smaad van de heidenvolken, onze vijanden?
>
> NEHEMIA 5:9

> Lenen ook ik, mijn broers en mijn knechten geld en graan aan hen tegen rente? Laten we toch deze rente achterwege laten. Geef hun toch vandaag nog hun velden, hun wijngaarden, hun olijfbomen en hun huizen terug, en ook het honderdste deel van het geld en het graan, de nieuwe wijn en olie, die u hun leent.
>
> NEHEMIA 5:10-11

> Toen zeiden ze: Wij zullen het teruggeven en wij zullen niets meer van hen eisen. Zo zullen we doen, zoals u het zegt. Toen riep ik de priesters en ik liet hen zweren om dienovereenkomstig te handelen.
>
> NEHEMIA 5:12

Dus hij sprak hen erop aan. Hij is de landvoogd, zo ongeveer de enige gezagsdrager, met Assyrische troepen achter zich, en hij zegt: ‘Scheld die schulden kwijt.’ Hij zegt:

‘Ik heb geld uitgeleend, maar ik vraag geen rente.’

Hij leende trouwens niet alleen geld uit. Als je de rest van het hoofdstuk leest, vertelt hij hoe vrijgevig hij eigenlijk was. Er aten allerlei mensen aan zijn tafel, honderden mensen. Hij liet ze elke dag aan zijn tafel eten, en hij vroeg daar niets voor. Hij had hart voor het project en voor de zaak en voor de mensen. En hij was er totaal niet in geïnteresseerd om geld te verdienen aan de benarde omstandigheden en de nood van mensen. Daarom bestraft hij degenen die dat wel deden, en hij eindigt dat hoofdstuk met de woorden:

> Denk toch aan mij, mijn God, ten goede, om alles wat ik heb gedaan voor dit volk.
>
> NEHEMIA 5:19

21

Nehemia weigert zich te laten weglokken

Hoofdstuk 6 vertelt ons dat er een samenzwering tegen hem ontstond. Tobia en Sanballat zeiden:

> dat Sanballat en Gesem boden naar mij stuurden om te zeggen: Kom, laten we elkaar ontmoeten in Kefirim, in het dal Ono. Zij dachten mij echter kwaad te doen.
>
> NEHEMIA 6:2

Maar hij zegt dat ze van plan waren hem te doden. Toen zei hij: ‘Ik kom niet.’ Hij zei in vers 3:

> Toen stuurde ik boden naar hen toe om te zeggen: Ik ben met een groot werk bezig en kan niet komen. Waarom zou het werk stilliggen omdat ik het nalaat en naar u toe kom?
>
> NEHEMIA 6:3

‘Ik stuurde boodschappers. Ik heb niet eens zelf geantwoord. Ik stuurde alleen maar boodschappers. Ga hun vertellen:

Ik ben met een groot werk bezig, dus ik kan niet naar beneden komen. Waarom zou het werk stil moeten liggen terwijl ik het achterlaat om naar jullie toe te komen?

Met andere woorden: ‘Ik heb sowieso geen enkele belangstelling om met jullie te praten. Ik ga niet iets belangrijks waar ik mee bezig ben opgeven om iets onbelangrijks te doen, zoals met jullie vergaderen.’ Waarschijnlijk zouden meer bedrijven er goed aan doen als hun leiders zeiden: ‘Laten we niet zoveel vergaderen. Laten we gewoon het werk doen. Laten we het werk afmaken.’ Dat was wat hij deed.

Dan gaan we verder. Hoofdstuk 7 is alleen maar een lijst met namen.

Dezelfde lijst staat in Ezra hoofdstuk 2. Het is een heel lang hoofdstuk, en dat was Ezra hoofdstuk 2 ook. Het is dezelfde lijst, de lijst van alle mensen die vanuit Perzië naar Jeruzalem waren teruggekeerd. Het is gewoon dezelfde lijst die hier in Nehemia opnieuw is opgenomen, dus daar gaan we nu niet echt op in.

22

Ezra legt de wet uit aan het volk

In hoofdstuk 8 tot en met 12 zien we Ezra weer verschijnen. Ezra kwam voor in het laatste deel van het boek Ezra, hoofdstuk 7 tot en met 10. We zijn hem in dit boek nog niet tegengekomen, maar nu Nehemia terug is, werkt hij met Ezra samen. We hebben gehoord wat Nehemia heeft gedaan. Dit gedeelte lijkt niet uit de memoires van Nehemia te komen. In dit gedeelte wordt niet in de eerste persoon over Nehemia gesproken, maar wel over Ezra.

Wat ze doen, is het volk bijeenroepen om hun de wet voor te lezen. De muur is nu voltooid. In hoofdstuk 12 gaan ze de muur inwijden, maar dat zal gepaard gaan met een groot feest en zelfs met het vieren van het Loofhuttenfeest. Het begint ermee dat alle mensen staan en luisteren terwijl de wet wordt voorgelezen.

Dit hoorde elk zevende jaar op het Loofhuttenfeest te gebeuren. Volgens de wet van Mozes moesten ze de hele wet aan het hele volk voorlezen. Ze hadden thuis geen exemplaren om te lezen. Mensen konden thuis hun Bijbel niet bestuderen. Ze konden hem thuis niet eens lezen. Ze hadden thuis geen Bijbels, dus moesten ze ernaar luisteren. Elke zeven jaar werd het geheel hoorbaar aan hen voorgelezen.

We krijgen een beschrijving van hoe Ezra de wet aan het volk voorlas. Daarbij staat een lange lijst van mensen, voornamelijk priesters en Levieten, die, zo staat er, de betekenis van de wet duidelijk maakten. Dit is misschien de eerste verwijzing die we hebben naar verklarend Bijbelonderwijs. Ezra las namelijk enkele wetten voor, en vervolgens legden die andere mannen om hem heen uit wat dat betekende en hoe dat in praktijk moest worden gebracht. Zo lazen ze de wet voor.

Aan het einde van Nehemia 8:10 staat:

> En Nehemia (hij was Zijne Excellentie, de stadhouder), Ezra, de priester en schriftgeleerde, en de Levieten die het volk onderwezen, zeiden tegen heel het volk: Deze dag is heilig voor de HEERE uw God. Rouw dan niet en huil niet. Heel het volk huilde namelijk toen ze de woorden van de wet hoorden.
>
> NEHEMIA 8:10

Vers 11 zegt:

> Verder zei hij tegen hen: Ga, eet lekkernijen en drink zoete dranken. En deel uit aan hen voor wie niets is klaargemaakt, want deze dag is heilig voor onze Heere. Wees niet bedroefd, want de vreugde van de HEERE, dat is uw kracht.
>
> NEHEMIA 8:11

Herinner je je die woorden nog: ‘De vreugde van de HEERE, dat is uw kracht’?

Daar zongen we vroeger, in de jaren zeventig, een lied over. Wat hij zegt, is dat je verzwakt als je neerslachtig bent. Verheug je in God. Alleen als je je in God blijft verheugen, zul je sterk staan tegenover je vijanden. We zijn hier kwetsbaar. We willen niet dat je jezelf verzwakt door te zeggen: 'O, arme ik, en ik ben zo slecht.' Luister gewoon. Dit is een heilige dag. Vier die en wees blij. Alleen dan zul je echt zo sterk zijn als je moet zijn.

Hij zegt ook in vers 13:

> Toen ging al het volk weg om te eten en te drinken, om uit te delen en grote vreugde te bedrijven, want zij hadden de woorden begrepen die men hun bekend had gemaakt.
>
> NEHEMIA 8:13

Dat zijn de woorden van de wet. Omdat ze de wet hoorden uitleggen, waren ze blij.

23

Verbondsvernieuwing en inwijding van de muur

We gaan hier niet veel uitvoeriger op in. Er is een belijdenis van de zonden van het volk, een lang gebed in hoofdstuk 9. Waarschijnlijk is het Ezra die hier bidt, maar het is in wezen een lange opsomming van de geschiedenis van Israël. Hun geschiedenis van opstand tegen God en van Gods barmhartigheid tegenover hen, tot aan hun eigen tijd. Aan het einde daarvan, in hoofdstuk 9, vers 38, staat:

> Op grond van dit alles sluiten wij een vaste overeenkomst en stellen die op schrift, met het zegel van onze vorsten, Levieten en priesters.
>
> NEHEMIA 9:38

Vervolgens krijgen we in hoofdstuk 10 een lijst van mensen die dit verbond met God sloten. Het verbond hield in wezen in dat ze zich voortaan aan de wet van God zouden houden, wat ze niet deden. We zullen zien dat ze het niet deden, maar ze sloten dit verbond om het te doen. Hoofdstuk 10 gaat voornamelijk over dit verbond dat ze sloten.

Hoofdstuk 11 geeft ons opnieuw lijsten. Die hoeven we niet door te nemen. Het eerste deel van de lijst betreft de mensen die in Jeruzalem woonden. Niet iedereen woonde in Jeruzalem. Veel mensen woonden in de dorpen en bewerkten hun eigen land. Maar er rustte een bijzondere zegen op degenen die in Jeruzalem mochten blijven, want er moesten mensen in de stad wonen. Ze wierpen het lot en vroegen ook om vrijwilligers.

We krijgen tot en met vers 14 een lijst van de mensen die in Jeruzalem bleven wonen. We krijgen een lijst van de Levieten in vers 15 tot en met 18, een lijst van de poortwachters in vers 19 tot en met 24. Vervolgens is er in vers 25 tot en met 36 een lijst van mensen die buiten Jeruzalem woonden. Als die lijsten je interesseren, kun je ze gerust lezen. Er staan niet veel namen in die je iets zullen zeggen. Het zijn grotendeels mensen die ons onbekend zijn.

In hoofdstuk 12 zijn de eerste 26 verzen eenvoudigweg een lijst van de priesters en Levieten. In Ezra, Nehemia en zelfs Kronieken lag veel nadruk op de priesters en de Levieten, en er stonden veel lijsten van hen in. Ook deze lijst gaan we niet lezen. Maar in hoofdstuk 12, vers 27 tot en met vers 43, wijdden ze de muur in. De muur was voltooid en ze hielden een inwijdingsdienst. Ze hadden twee koren die God prezen en boven op de muur liepen. Ze begonnen op één punt, liepen in tegengestelde richtingen over de muur rond de stad en kwamen elkaar aan de andere kant tegen. Sommige mensen kregen de opdracht om met het ene koor mee te gaan. Nehemia en zijn mensen gingen met het andere koor mee. Hier hoeven we niet veel over te lezen of te bespreken, maar ze prezen de Heere. Ze zongen. Ze aanbaden bij deze inwijding van de muur. En de stad was nu veilig. Ze was in elk geval veilig voor een fysieke aanval. Toch gaven ze van tijd tot tijd nog steeds toe aan geestelijke compromissen.

24

Nehemia keert terug en herstelt de tempeldienst

De laatste verzen van hoofdstuk 12 sommen eenvoudigweg enkele verantwoordelijkheden in de tempel op waarmee we ons niet gaan bezighouden. Maar hoofdstuk 13, het laatste hoofdstuk, gaat over Nehemia's tweede bezoek aan Jeruzalem, want hij zegt in hoofdstuk 13, vers 6:

> Tijdens dit alles was ik niet in Jeruzalem, want in het tweeëndertigste jaar van Arthahsasta, koning van Babel, was ik naar de koning teruggekeerd.
>
> NEHEMIA 13:6

Je herinnert je dat hij in het twintigste jaar van Arthahsasta bij de koning vertrok. Hij was dus van het twintigste tot het tweeëndertigste jaar in Jeruzalem, twaalf jaar lang. Daarna ging hij terug naar Perzië. Maar aan het einde van vers 6 en het begin van vers 7 staat:

> Na enige tijd kreeg ik verlof van de koning en kwam ik in Jeruzalem.
>
> NEHEMIA 13:6-7

Hij komt dus voor een tweede ambtstermijn als gouverneur. We weten niet hoelang hij weg was. Er staat: ‘Na enige tijd.’

En dat kon een willekeurig aantal dagen zijn geweest. We hebben geen idee.

Maar toen hij terugkwam, trof hij verschillende ernstige compromissen aan. Een daarvan was dat Tobia, die samen met Sanballat een van hun oude vijanden was, een verbond had gesloten met een van de priesters. Die had een van de voorraadkamers van de tempel leeggemaakt, waar het voedsel voor de Levieten werd bewaard, en die verhuurd of gegeven aan deze man, Tobia. Er wordt ons niet verteld wat hij ermee

deed. Misschien woonde hij erin. Er staat dat Nehemia, toen hij erachter kwam, alle huisraad van die man de kamer uit gooide. Ik weet niet of hij daar woonde of dat het voor hem een soort kleine opslagruimte was, maar hij had gratis ruimte in de tempel, en die had hij niet mogen hebben. Dus Nehemia pakte dat aan en gooide al die spullen eruit.

Vervolgens ontdekte hij, in de verzen 10 tot en met 14, dat het volk de Levieten hun aandeel niet had gegeven. De Levieten hoorden de tienden te ontvangen, en ook bepaalde delen van de offers waren voor de Levieten bestemd. Maar het volk had ze niet gebracht. De kans is groot dat Nehemia een tijdgenoot van Maleachi was. We weten het niet. Het is ongeveer dezelfde tijd. Maleachi wordt in dit boek niet genoemd, maar de profeet Maleachi was de laatste van de profeten in het Oude Testament. En Nehemia is het laatste historische boek: het reikt tot het laatste punt in de geschiedenis dat in het Oude Testament wordt beschreven. Men denkt dat Nehemia en Maleachi tijdgenoten geweest kunnen zijn.

Hoe dan ook, het boek Maleachi berispt het volk ook omdat het zijn tienden niet brengt, omdat het de tienden verwaarloost, zodat er in Gods huis geen voedsel is voor de priesters en de Levieten. En we lezen hier in hoofdstuk 13 dat dit het geval was. In de verzen 10 tot en met 14 verwaarloosden ze dat. Dus natuurlijk berispte Nehemia het volk daarvoor en eiste hij dat ze die dingen weer gingen brengen, zodat de Levieten iets zouden hebben.

Omdat de Levieten niet konden eten doordat er geen tienden binnenkwamen, moesten ze op het land gaan werken. Dat betekende dat de tempeldienst werd verwaarloosd. De Levieten hoorden afgezonderd te zijn om in de tempel te werken, maar niemand bracht de tienden. Ze moesten eten, dus moesten ze eropuit om werk te zoeken. De geestelijkheid werd, met andere woorden, de arbeidsmarkt op gedreven, omdat het volk niet voldoende in hun onderhoud voorzag. Daardoor werd de bediening verwaarloosd. Dus Nehemia besteedde daar aandacht aan.

25

Gemengde huwelijken bedreigen het geloof

Vervolgens ontdekte Nehemia in de verzen 23 tot en met 29 dat het volk opnieuw met heidense vrouwen trouwde, zoals dat ook in de dagen van Ezra was gebeurd. Het was zelfs zo erg geworden dat veel Joodse kinderen de Joodse taal niet eens meer kenden. Met andere woorden, ze hadden niet alleen heidense moeders, ze hadden ook een heidense cultuur. Ze kenden niet eens de taal van de Joden. Ze konden de Schriften niet begrijpen die in het Hebreeuws werden onderwezen, enzovoort. Er werden dus bij het aangaan van huwelijken compromissen gesloten. Dat leidde tot achteruitgang bij de volgende generatie van het volk, doordat die de cultuur van haar voorouders niet kon bewaren.

En natuurlijk heeft de duivel het altijd op de jongsten gemunt. Zo is het in wezen in de moderne tijd in de kerk gegaan, of zelfs in dit land in de moderne tijd: de jongsten zijn in cultureel opzicht van eerdere generaties geïsoleerd geraakt. Ik denk dat dit deels de schuld is van de openbare scholen. De waarden, de taal en de gedachten van de generatie van de ouders worden niet aan de kinderen doorgegeven. De kinderen worden namelijk op hun vierde of vijfde uit het huis van hun ouders gehaald en in klaslokalen gestopt, bij hun leeftijdgenoten. Daar zijn leraren die er in wezen op uit zijn hun iets anders te leren dan wat hun ouders hun zouden leren.

Nu, dat was daar niet aan de hand. Huwelijken met de heidenen waren daar het probleem, maar het resultaat was hetzelfde: de kinderen raakten vervreemd van de cultuur van hun voorouders. Daardoor kwam het voortbestaan van de Joodse godsdienst in de volgende generatie in gevaar. Nehemia wond zich daar erg over op. Hij eiste dat ze ook die verbintenissen met de heidenen zouden verbreken, net zoals Ezra dat van hen had geëist.

26

Sabbatsrust en Nehemia's blijvende betekenis

Dat is het laatste punt. Vlak daarvoor staat er nog een dat ik heb overgeslagen: ze schonden de sabbat. Ze kochten en verkochten op de sabbat. Heidense kooplieden kwamen binnen de muren van Jeruzalem om op de sabbat dingen te verkopen. Nehemia eiste dat de stadspoorten op de sabbat gesloten zouden worden, zodat die mannen niet naar binnen konden en de mensen op de sabbat niets konden kopen. Hij zei dat de kooplieden een paar weken lang, de volgende twee sabbatten of zo, kwamen en buiten de muren bleven staan om te kijken of de poorten open zouden gaan. Toen die niet opengingen, wees Nehemia hen terecht en zei:

> Ik waarschuwde hen en zei tegen hen: Waarom overnacht u bij de muur? Als u dat nog eens doet, zal ik de hand aan u slaan! Vanaf die tijd kwamen ze niet meer op de sabbat.
>
> NEHEMIA 13:21

En dus gingen de kooplieden weg.

Zo kon Nehemia tijdens zijn tweede ambtstermijn Tobia uit de tempel verwijderen, waar hij blijkbaar zijn intrek had genomen. Hij kon het geven van de tienden ter ondersteuning van de dienst herstellen, de sabbatsheiliging herstellen en vervolgens de scheiding tussen de Joden en de heidenen in hun huwelijken en in hun gezinnen herstellen. Dat waren allemaal dingen die nodig waren om te voorkomen dat Israël weer in dezelfde problemen terechtkwam als vóór de Babylonische ballingschap.

Als Nehemia dat niet had gedaan, wie zou het dan hebben gedaan? Als hij niet was teruggekomen, zouden deze mensen een generatie later nog steeds met die dingen bezig zijn geweest. Een heleboel kinderen zouden niet eens meer Hebreeuws spreken en de Schriften niet eens kennen. En dus was zijn rol uiteraard heel belangrijk.

Hij is niet de boeiendste persoon in de Bijbel. Het verhaal van Nehemia is niet zo boeiend als de verhalen in Genesis of Jozua, of het verhaal van David. Hij is bij lange na niet zo kleurrijk als die mensen, maar hij speelde een heel belangrijke rol bij het

bewaren van het Joodse geloof na de Babylonische ballingschap. En daarom is zijn boek belangrijk.

Natuurlijk is zijn laatste zin in het boek:

> Denk aan mij, mijn God, ten goede.
>
> NEHEMIA 13:31

En natuurlijk wordt hij herinnerd. We hebben het boek over hem, en God heeft ervoor gezorgd dat hij herinnerd wordt om het goede dat hij heeft gedaan.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 16:18
- Efeze 2:19
- Efeze 2:20-22
- 1 Petrus 2:5
- Efeze 4:11-13
- 1 Korinthe 1:12
- 1 Korinthe 3:5-7
- 1 Korinthe 3:9
- 1 Korinthe 3:6-8
- 1 Korinthe 3:5
- 1 Korinthe 3:10
- 1 Korinthe 3:11
- 1 Korinthe 3:12
- 1 Korinthe 3:16-17
- Hebreeën 12:18-22
- Hebreeën 12:23
- Nehemia 1:11
- Nehemia 1:2
- Nehemia 1:3

- Nehemia 1:5-6
- Nehemia 1:7-11
- Nehemia 2:1
- Nehemia 2:1-2
- Nehemia 2:3
- Nehemia 2:4
- Nehemia 4:4
- Nehemia 4:9
- Nehemia 5:19
- Nehemia 6:9
- 1 Petrus 5:7
- Nehemia 6:2
- Nehemia 6:3
- Nehemia 6:14
- Nehemia 13:14
- Nehemia 13:22
- Nehemia 13:29
- Nehemia 13:31
- Nehemia 2:5
- Nehemia 2:6
- Nehemia 2:7-8
- Nehemia 2:9
- Nehemia 2:10
- Nehemia 4:6
- Nehemia 4:1
- Nehemia 4:1-3
- Nehemia 4:4-5
- Nehemia 4:10
- Nehemia 4:11
- Nehemia 5:9
- Nehemia 5:10-11
- Nehemia 5:12
- Nehemia 8:10
- Nehemia 8:11

- Nehemia 8:13
- Nehemia 9:38
- Nehemia 13:6
- Nehemia 13:6-7
- Nehemia 13:21

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.